

آیا ترکیه در آستانه ورود به باتلاق است؟

رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه به تازگی گفت که نیروهای این کشور به زودی عملیاتی را در شرق فرات از زمین و هوا آغاز خواهند کرد. وی زمان مشخصی را برای انجام این عملیات نظامی عنوان نکرد، اما گفت که این عملیات همین روزها شروع خواهد شد و هدف آن نیز برقراری صلح در شرق فرات است.

به گزارش آران نیوز به نقل از ایرنا؛ رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه به تازگی گفت که نیروهای این کشور به زودی عملیاتی را در شرق فرات از زمین و هوا آغاز خواهند کرد. وی زمان مشخصی را برای انجام این عملیات نظامی عنوان نکرد، اما گفت که این عملیات همین روزها شروع خواهد شد و هدف آن نیز برقراری صلح در شرق فرات است.

رئیس جمهور ترکیه در حالی این مواضع را اتخاذ کرد که مدعی شده این عملیات برای برقراری صلح خواهد بود و علیه تروریست ها و نابودی آنها صورت خواهد گرفت.

از سوی دیگر خلوصی آکار وزیر دفاع ترکیه نیز به تازگی گفت: ارتش ترکیه تحولات شرق رود فرات را از نزدیک پیگیری می کند و نیروهای مسلح ما در حالت آماده باش برای ورود به شمال شرق سوریه هستند.

درباره چرایی اعلام این مواضع و این که آیا اردوغان و مقامات نظامی ترکیه به آنچه گفته اند عمل خواهند کرد یا نه؟ تحلیل های متفاوتی تا کنون ارائه شده است که در این یادداشت به طور عمده به بررسی سناریوهای احتمالی وقوع و یا عدم وقوع این عملیات پرداخته شده است.

اما صرف نظر از درستی و یا نادرستی این دیدگاه ها، آنچه که در سخنان اردوغان بیشتر به چشم می خورد این است که گویا وی این مواضع را به طور عمده خطاب به غرب و به ویژه آمریکا بیان کرده و خواسته به نوعی این کشور را در معرض امتحان و یا اولتیماتوم قرار دهد.

از همین رو اردوغان در بخشی از سخنان خود که ظاهراً خطاب به کاخ سفید بوده گفته که، سوال ما از متحدانمان بسیار واضح است؛ آیا شما گروه پ.ک.ک/ی.پ.گ را که در اقدامی انحرافی اسم «قسد» بر آن نهاده اید، تروریستی می دانید یا خیر؟ این را مشخص کنید.

وی همچنین افزوده است: به کسانی که با لبخند، بازی با کلمات و سخن های دیپلماتیک ما را از مقابله با گروه های تروریستی منع می کنند، اعلام می کنیم که بازی تمام شده است.

این سخنان نشان می دهد که اردوغان پیشتر با شرکای غربی خود به ویژه آمریکا، مطالب زیادی را درباره شمال سوریه و به خصوص شرق رود فرات که به طور عمده در اختیار کردهای سوری مورد حمایت آمریکا می باشد، گفته است و احتمال دارد سخنان اخیر او درباره ورود مجدد نیروهای نظامی ترک به شمال سوریه نوعی گروکشی برای دریافت امتیازات احتمالی از غرب بوده باشد.

در این صورت باید پرسید چه چیزی میان ترکیه و آمریکا در ایام گذشته اتفاق افتاده و چه سخنان و قول هایی رد و بدل شده که اردوغان امروز باید برای احیای قول هایی که طرف مقابل به او داده، شمال سوریه و شرق رود فرات را به گروهی خود درآورده است.

البته ممکن است او با چراغ سبز آمریکا بخواهد نظامیان ترکیه را وارد سوریه کند، اما این موضوع فعلاً مورد بحث نیست و باید ریشه این مواضع را در جای دیگری جست و جو کرد.

شاید رئیس جمهور ترکیه اینگونه دریافت کرده که ساکنین شرق فرات در شمال سوریه در صورت تقویت و آرامش ممکن است علیه ترکیه اقدامات تجزیه طلبانه ای را با کمک اکراد ساکن در جنوب شرق این کشور انجام دهند از همین رو باید در اقدامی پیش دستانه مانع از انجام این موضوع شود.

از سوی دیگر ترکیه تاکنون هزینه زیادی را برای اقدامات نظامی مستقیم و یا غیر مستقیم که بواسطه نیروهای وابسته به ارتش آزاد در گذشته و تحریرالشام در زمان حال صورت داده، خسارت های زیادی را متحمل شده و اکنون نیز به نوعی درصدد جبران این خسارت ها است.

همین نکته نشان می دهد که آمریکا ممکن است در خلال مذاکرات گذشته با ترکیه قول هایی مبنی بر جبران این خسارت ها به آنکارا داده باشد، همانگونه که چند سال پیش به عربستان برای ورود به یمن قول هایی را داد و در انتها نیز ضمن آنکه پای حرفایش نایستاد، عربستان را به باتلاقی هدایت کرد که اکنون در آن سخت دست و پا می زند، در حال حاضر نیز ترک ها دریافت کرده اند که نمی توانند روی قول طرف آمریکایی حساب باز کنند، از همین رو (شاید) برای برآورده شدن مطالبات خود غرب را در گنج قرار داده و سعی در کسب رضایت نموده و یا به نوعی متوجه کردن کاخ سفید به بد قولی هایش بوده است.

البته این بدان معنا نیست که اقدام ترکیه حتی در صورت عملی شدن از نظر حقوق بین الملل اقدامی مشروع خواهد بود، بلکه اردوغان باید بداند که هر اقدام نظامی ارتش ترکیه در شمال سوریه ممکن است ترکیه را وارد باتلاقی دیگر کند که برای خروج از آن هزینه زیادی باید پرداخت کنند.

پس اگر واقعا آن طور که آنکارا دریافت کرده ممکن است شمال سوریه در آینده به تهدیدی علیه تمامیت ارضی ترکیه تبدیل شود و به همین علت ممکن است اقدام نظامی علیه این تهدید امنیتی انجام دهد، باید کشورهای منطقه و به خصوص کشورهای

ضامن صلح سوریه به نوعی تلاش کنند که اولاً زمینه این تهدیدات هر چه که باشد از بین برود، و در ثانی این اطمینان را به ترک ها بدهند که در صورت بروز تهدیدات امنیتی به کمک ترکیه خواهند شتافت.

بر این اساس همانطور که پیشتر نیز نگارنده پیشنهاد داده، کشورهای ضامن صلح در سوریه باید این اطمینان را به آنکارا بدهند که نه تنها از هرگونه اقدام ضد امنیتی برخی از اکراد ناراضی ساکن در شمال سوریه که ممکن است علیه مواضع و تمامیت ارضی ترکیه صورت بگیرد، حمایت نخواهند کرد، بلکه مانع این اقدامات از سوی هر گروه و جمعیتی در آینده نیز خواهند شد.

در این صورت ترکیه نیز به عنوان یکی از کشورهای ضامن صلح در شمال سوریه این تضمین را بدهد که با پذیرفتن مشروعیت حاکمیت حکومت مرکزی سوریه نسبت به برقراری صلح در منطقه بکوشد و در نهایت اینکه امروزه همه ملت ها به وضوح دریافته اند که نمی توانند بر قول هایی که آمریکا به خصوص دونالد ترامپ رئیس جمهور این کشور در پاره ای از موارد به برخی دوستان دور و نزدیک خود در جهان می دهد، زیاد تکیه کنند.